

Riigikohus
kantselei@riigikohus.ee

17.06.2025 nr 12-19/25-9/2

Kaspar Kartanase kaebuse edastamine

Edastan Riigikohtule Kaspar Kartanase 16.06.2025 e-kirjaga (lisa 1) esitatud kaebuse (lisa 2) Vabariigi Valimiskomisjoni 12.06.2025 toimingu peale. Vabariigi Valimiskomisjoni 12.06.2025 koosoleku protokoll on koostamisel ning selle saadame hiljem.

Vabariigi Valimiskomisjon vaidleb kaebusele vastu ja palub selle rahuldamata jätta. Koosoleku salvestis on koostatud üksnes protokollimise eesmärgil ega ole mõeldud avalikuks kasutamiseks.

Koosoleku salvestamise piiramine ja vaatlejate sõnavõtu välistamine olid seotud koosoleku läbiviimise ja andmekaitseõuetega ega puudutanud vaatlejaõiguste rikkumist. Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse § 23⁴ lõike 1 alusel on igaühel õigus vaadelda valimiskomisjonide tegevust ja toiminguid. Vaatlejal ei ole seadusest tulenevat õigust koosolekut jäädvustada ega selle läbiviimisse sekkuda. Komisjoni esimees küsis komisjoni liikmete seisukohta ning salvestamisega ei nõustunud.

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 11 ei anna igaühele õigust salvestada mistahes avalikku sündmust tema äranägemisel. Selleks on vajalik andmesubjekti nõusolek, mida võib asendada „avalikustamise eesmärgil“ toimuva salvestamise puhul piisav teavitamine. Teavitamiskohustus ei kehti „avalike ürituste“ puhul. Vabariigi Valimiskomisjoni koosolek ei ole meelelahutuslik ega üldsusele suunatud avalik üritus, vaid töövorm. Koosolekul tuleb tagada nii osalejate töörahu kui ka andmekaitse nõuete järgimine. Selleks võib komisjon kehtestada koosoleku läbiviimise, sealhulgas salvestamise tingimused. Vabariigi Valimiskomisjoni töö avalikustamise eesmärki täidab koosoleku protokoll. Selle täpsuse tagamiseks koosolek salvestatakse, protokoll allkirjastamise järel salvestus kustutatakse.

Vaatlejate ülesanne on valimistoimingute sõltumatu jälgimine. Valimisseadused (kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seadus, riigikogu valimise seadus) ei sätesta vaatlejatele õigust teha video- või heliülesvõtteid Vabariigi Valimiskomisjoni koosolekutest. Vaatleja ei olnud salvestamise keelamise tulemusel infost ilma jäetud, kuna tal oli võimalik koosolekut jälgida ning koosoleku protokoll muutub kättesaadavaks.

Kaebajal paluti mitte kasutada salvestusseadet koosoleku ajal, et tagada töörahu ja osalejate vaba arutelu. Salvestamise piirang puudutas kõiki koosolekul osalenud vaatlejaid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ingrid Kullerkann
Vabariigi Valimiskomisjoni esimees

Lisad:

1. Kaebuse edastamise 16.06.2025 e-kiri;
2. Riigikohtule saadetud kaebus.

Nellika Valder
nellika.valder@valimised.ee